

סיכום הלכתי על סדר הדף (עם לשון השו"ע במודגש)

ב"ב ל

א. בר סיסין. ב. טרוד בשוק. ג. המוכר גזלן. ד. השני נוח לי. ה. זבין דיניה. ו-ז. שבע שנים.

א. אמר אחד לחבירו כל הקרקעות שקניתי מבר סיסין (שם אדם) אני מוכר לך והיה שם קרקע שנקרא ע"ש בר סיסין ואמר המוכר כך היא נקראת אבל לא קניתי ממנו ואינה מכורה לך והעמידה רב נחמן בידי הלוקח שעל המוכר להביא ראיה בעדים שאינה מבר סיסין ורבא אמר הלוקח הוא המוציא ועליו הראיה והלכה כר"נ (חו"מ ריח, כה).

ב. החזיק שלא בפני המערער והוא במדינה אחרת וכו' אם היתה מלחמה ושבוש דרכים בין מקום זה למקום זה לא הוי חזקה ואפילו יש עדים שבא המערער כאן לשוק ושהה כאן ל' יום והיו אלו ל' יום בסוף ג' שנים בענין שאם לא ימחה עתה לא יהיה עוד זמן למחות אפילו הכי יכול לומר כל אותם ל' יום שהייתי בכאן הייתי טרוד בעסקי ולא ידעתי שהיית מחזיק בביתי ומיירי שהיה לו בית אחר לדור בו וכו' הגה וי"א דמזה יש ללמוד דהכל הולך אחר סוף הג' שנים וכו' (חו"מ קמג, א).

ג. הרי שאכל שדה זו שנים רבות ובא המערער וא"ל מה לך ולשדה זו, הודה ואמר לו (המחזיק למערער) יודע אני שהיתה שלך אבל פלוני מכרה לי והוא לקחה ממך וא"ל המערער פלוני שמכר לך גזלן הוא הואיל והודה (המחזיק) שהיא שלו (של המערער) ושלא לקחה ממנו תחזור השדה וכל הפירות למערער אע"פ שאין לזה המערער עדים שהיא שלו וכו' (קמו, יג).

ד. אם לא הביא המחזיק עדים שדר בו המוכר יום אחד וטוען המערער שהמוכר גזלה וכו' והביא המחזיק עדים שנתיעץ עם המערער אם יקחנה ויעצו לקנותה וטוען זה (המחזיק) אילו היתה גזולה ממך למה יעצתני לקנותה אינה טענה שיאמר המערער אתה נוח לי להוציא מידך יותר ממה שאוציאנה מיד הגזלן אבל אם כופר ואומר מעולם לא יעצתיך לקנותה וזה מביא עדים שיעצו מחייבים למערער (קמו, יז).

ה. אם הביא המחזיק עדים שא"ל המערער לקחתה לו מיד המוכר אינה טענה לומר לו אם הוא שלך למה רצית לקנות דעביד אינש דזבין דיניה (קמו, יח) פ' לקנות קרקע הראוי לו בדין בדמים מועטים ולא לטרוח ולבא בדין, רשב"ם, ופיר"ח קונה אותם הדינים והמריבות באותם דמים (באה"ג).

ו. טען המחזיק מפלוני קניתי וחזקתי בה שני חזקה וכו' השיב המערער והלא יש בידי שטר מקויים שאותו פלוני מכרה לי מהיום ד' שנים וקדמה קניתי לקנייתך חזר המחזיק וטען שני חזקה שאמרתי לא בשביל ג' שנים בלבד אלא שנים רבות יש לי שקניתי ואני קדמתיך הרי טענת המחזיק טענה שאדם קורא לשנים רבות שני חזקה לפיכך אם הביא המחזיק עדים שאכלה שבע שנים שנמצא שאכלה שני חזקה קודם שקנאה המערער מעמידין אותה בידו.

ז. אבל אם אכלה פחות משבע שנים מוציאין אותה מידו שאין לך מחאה גדולה מזו שהרי מכרה בשטר קודם שנגמרה החזקה והיה לו ליזהרבשטרו לעולם ואם לא עשה לו שטר אלא מכרה לו בעדים אין לו קול ולא חשיב כמחאה וכו' (ח"מ קמו, יט).

Rav E. Abib